సేల్సు మానేజర్ కం, సినీకలా

వర్షించని మేఘంలా ముస్తాబై వీథిలోకి వచ్చేడు విద్యాసాగర్. అద్భుతం! ఆడబడుచులాంటి శకునం! ఇక ఆలస్యం చేయకూడదని తాక్‌తాక్ మని పెద్ద పెద్ద అంగలేసుకుని బయల్దేరేడు. సందుమలుపు తిరిగేసరికి ఓ అందమైన బుల్లికారు అంతకంటే అందమైన అమ్మాయి డ్రైవ్ చేస్తూంటే సాగర్ ముఖం మీాదనించి వెళ్లిపోయింది. 'ప్చ్! లవ్ లెటర్ రాకటుంటే, గుట్టు చప్పుడూ కాకుండా అందాలరాశి ఒళ్లో వేద్దునే! అయినా కార్లు వడిపే అమ్మాయిల్ని ప్రేమించి, ప్రేమించమని ప్రాధేయపడేకన్న, పెళ్లాడమని దబాయించడమే షార్ట్‌కట్. . . ఎందుకలా అందమైన అమ్మాయిల్ని పెళ్లాడేస్తావు కాని. . .!' అని జరగబోయే ఇంటర్వ్యూ కలుక్కుమనిపించింది విద్యాసాగర్ గుండెల్లో. మరి

-జి. లక్ష్మీప్రసాద్

సాధారణంగా అంతంత మాత్రం వస్త్రాభరణాలతో అమ్మాయిల్ని - అందం అనే పదార్థం ముచ్చటకైనా లేకపోయినా - చూస్తేనే అతగాడిలో జ్యోతిషు పొంగ ఊరుకోదు ఆ జ్యోతి వెలిగించి ఆరి పోకుండా ఎగదోస్తుంది. అయితే అప్పట్లో అతగాడికి అటువంటి ఇబ్బందేమీ లేదు. ఎన్నిసారు ఎన్ని ఏంగిల్స్ దేవరించినా ఆ పిల్ల కనీసం ఎంతమాత్రమూ విలాంటి చూపైనా ఒకటి పారేసింది కాదు. 'కాకపోయినా అంత అప్సరస అప్ప చెల్లెలాంటి అపరంజి బొమ్మని ప్రేమించేసిన వాళ్ళు ఓ పెద రిజిస్టరులో ఇరుకిరుగా బైండు సమోదై ఉండాలి!' అనుకొన్నాడు.

జ్యోతిషం ఘోషించే "ఆదర్‌హాఫ్ - ఆస్తి కలవడం" మాటేమిటి అని గొణుక్కో బోయేడు. 'నీ మొహం? నువ్వేం ఎడింబరో ప్రభువ్వా ఎలిజబెత్తులు వరించడానికి? నా మాట విని జనరల్‌నాలెడ్జి నెమరేసుకో బుద్ధిగా, బాగుపడతావు!' ఈసారి గట్టిగా కూకలేసింది ఇంటర్వ్యూ. నిజమే ననిపించింది సాగర్‌కి కూడా! కాకపోతే ఏమిటి? ఎప్పుడు తడిమినా, కనీసం ఓ పుంజీడు అప్లికేషన్లు దొరికే తన జేబుల్లో లవ్‌లెటర్స్ ఎక్కణ్ణుంచి వస్తాయి?

'లాండ్ ఆఫ్ దిరైజింగ్‌సన్ - జపాన్' నెమరు వేయడం ప్రారంభించేడు సాగర్. ఇదివరకులా కాదిప్పుడు సాగర్. దరిమిలాను అప్పటికే వేకన్సీలు రిజర్వు అయిపోయిన ఓ గవర్నమెంటాఫీసుకి కాల్‌లెటర్ పంపించేరు సాగర్‌కి, ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్చేంజివాళ్ళు. ఆ ఇంటర్వ్యూలో నలుగు రాఫీసర్లు నాలుగు పక్కలా కూర్చుని, మా పని అప్టిమిస్ట్స్ని పెస్సిమిస్ట్స్‌లుగా మార్చడమే నన్నట్టు అడగరాని (తమకుకూడా తెలియని) వన్నీ అడిగి, కడిగిపారేశారు సాగర్‌ని. పాపం! ఆ దెబ్బతోనే, హిందూ స్టాన్ ఇయర్ బుక్ సంపాయించి రుక్కొట్టి పారేశాడు — ఆఁ! ఇప్పుడు జాబ్ గారంటీ ఇస్తానంటే, దించిన తల ఎత్తకుండా బుక్కుబుక్కంతా రాసిపారేస్తాడు చూడకుండా! డిపార్ట్మెంటల్ టెస్ట్ కాదుగా మరి) గుక్కెడు మంచినీళ్ళడక్కుండా అప్పజెప్పేస్తాడు.

మెదడు మొద్దుబారినట్టుగా ఉంటే (నెమరు వేయడంలో ఈ పాటికి పది పేజీలు దాటే ఉంటాడు) కిళ్ళీకొట్టు దగ్గర ఆగేడు సిగరెట్ కోసం. సిగరెట్ అంటించుకుని డబ్బు లివ్వబోతూ, 'ఏమో, ఏ పుట్టలో ఏ ఉద్యోగం ఉందో, ఎవడి బుర్రలో ఏం తిక్క ఉందో!' అని పదిపైసల బిళ్లకి అంచులెన్నో, వంకర్లు ఎన్నో లెక్క పెట్టుకుని మరీ ఇచ్చేడు. సిగరెట్ అయిపోయేప్పటికి, సరిగా నిన్న సాయంత్రం చూసిన "వాంటెడ్ సేల్స్ మేనేజర్ కమ్—క్లర్క్" అన్న బోర్డు దగ్గిరికి వచ్చేడు. లోపల అడుగు పెట్టగానే, నిన్నటిరోజున పరిచయం చేసుకున్న పనికుర్రాడు పల్కిరించేడు కూర్చోమన్నట్టు. ఇంకో పది నిమిషాలకి వాడే లోపలినించి బయటికి వస్తూ రమ్మంటున్నారని చెప్పేడు. సాగర్ స్ప్రింగ్‌డోర్స్ తోసుకుని లోపలికి వెళ్లేడు.

గవర్నమెంటాఫీసు కానిమూలాన్ని, ఆఫీసర్ల మూక లేదు. 'బ్రతుకుజీవుడా!' అనుకుని "గుడ్‌మార్నింగ్, సర్" అని విష్ చేశాడు సాగర్.

"కూర్చోండి" అనేసి, తల దించేసుకున్నాడు ఎదురుగుండా కూర్చున్న ఆసామీ! 'బొత్తిగా కట్‌బనియన్‌తో ఉడుంలాగ కూర్చున్నాడేమిటి?' అనుకుంటున్న సాగర్, అప్రయత్నంగా తలఎత్తిన ఆయనకి అప్లికేషన్ అందివ్వబోయాడు.

"ఉంచండి! ఎక్స్పీరియన్సేమయినా ఉందా?"

"కొద్దిగా ఉందండి. కాని. . ."

"ఎంతవరకూ చదివేరు?" రెండవ ప్రశ్న.

"బి. ఎ. పాసయ్యానండి."

అదేం! అటువంటి పని చేశావ్ అన్నట్టు చూసి, "యువరేజ్" అన్నాడాయన మూడవ ప్రశ్నగా.

"ట్వెన్టీసిక్సండి. . ."

"గుడ్. . . మీకు టైప్‌రైటింగ్ కూడా వచ్చిఉండాలే? ?"

"ప్రాక్టిస్ చేస్తున్నానండి" అన్నాడు సాగర్, ఈయనేమిటి అప్పుడే ఉద్యోగం ఇచ్చేసినట్టే మాట్లాడుతున్నాడే అనుకుంటూ.

"కరెస్పాండెన్స్ అదీ స్వంతంగానే చూసుకుంటూండాలి. రెండు మూడు సార్లు ఎగ్జామినేషన్‌కి కూర్చున్నా చాలు, క్వాలిఫికేషన్‌తో పనిలేదు నాకు!" అన్నాడాయన అతి తెలివిగా, క్వాలిఫైడైతే తన దగ్గిర ఎక్కువకాలం ఉండడని.

"ఒక నెలరోజుల్లో స్పీడ్ ఇంప్రూవ్ చేసుకుంటానండి." యువర్ మోస్ట్ ఒబీడియంట్ అయిపోయాడు సాగర్.

"సరే, ఏ ఇన్స్టిట్యూట్‌లో ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నారు?"

"రామా ఇన్స్టిట్యూట్‌లో నండి."

"ఏ అవరు?"

"పోర్టు ఫైవండి— . ." 'ఇదేమి జిడ్డురా, బాబూ, బాతాఖానీకి దిగేడేమిటి?' అనిపించింది సాగర్‌కి.

"మీ అవర్‌లో ఇంకా ఎంతమంది స్టూడెంట్స్ వస్తారు?"

"ఓ పాతిక మంది ఉంటారండి."

"వెరిగుడ్. ఎవి గర్ల్‌స్టూడెంట్స్?"

"ఓ అమ్మాయి ఉన్నట్టుందండి." సాగర్‌కి 'ఏమిటి పీడ గోల!' అనిపించి ఆశ్చర్యం వేసింది.

"ఎలా ఉంటుంది! ఐమీన్ హెర్ కాంప్లెక్షన్?"

విద్యాసాగర్‌కి ఈ సారి చిర్రెత్తుకు వచ్చింది. "పింక్‌కలరండి. అదే—నలుపులో ఎరుపుదాయండి" అన్నాడు.

"పేరేమిటన్నారు?"

"నే నేమీ అన్లేదండి. అయినా ఆయామ్ నాట్ ఇంట్రెస్టెడ్!" 'అఘోరించు!' అన్న పోజులో చెప్పేడు సమాధానం.

"వెరి సిల్లీ ... సిస్టర్... షీ ఈజ్ మై డాటర్. బి. ఎ. లో పార్ట్ ఉండి పోతే, కంప్లీట్ చేసింది. సరదాకి టైప్ రైటింగ్‌కి వెళుతూంది" అని తేల్చేడా ఆసామీ, ఇంత కొండా తవ్వి.

"కాలేజీలో చదివేరాండి! పేరేమిటన్నారు?" సాగర్ తిరగబడ్డాడు, ఇంటర్వ్యూ అన్న ధ్యాసే పోయి.

"రాజ్యలక్ష్మి..." తప్పనిసరిగా వచ్చింది సమాధానం.

"రాజా వాండి! భలే మా జానియరే. వెరి ఫాబులస్."

"సర్లెండి. మనం ప్రస్తుత విషయానికి వద్దాం!"

ఆయన తడబాటుకి సాగర్ హృదయం పకపక నవ్వుకుంది, 'దార్లోకి వచ్చేవా!' అనుకుని. ఆవ లా అమ్మాయెవరో తనకి తెలుసా బొందా! మహా ఉంటే ఈయనలాగే బొద్దుగా, ఏ ఆడబాతులాగో ఉంటుంది.

తిరిగి ఆయనే ఉపక్రమించేడు: "చూడండి, మీ రెప్పుడూ డీసెంట్ క్లోత్స్‌లో ఉండాలి. మన బిజినెస్సంతా ఫ్రిజిడేర్లూ, ఐరన్‌సేఫ్ లూనూ! అప్పర్ మిడిల్‌క్లాస్‌ఫెలోస్ దగ్గిర దాచుకుని తాగేంత ఏముంటుంది, చెప్పండి! సరే, మిడిల్‌క్లాస్‌ఫెలోస్‌కి "ఐరన్లే" కాని ఐరన్‌సేఫ్ జోలికే పోరు. అందుచేత తరుచూ మీరు పెద్దపెద్ద వాళ్ల దగ్గిరికే వెళుతూ ఉండాలి. అటువంటప్పుడు నా కారులో మిమ్మల్ని ఎక్కడికైనా పంపించాననుకోండి! మరోలా అనుకోకండి, ఎనీవే యూ ఆర్ ఆల్‌రైట్."

విద్యాసాగర్‌కి అంతా వినేసరికి మెడమీద గరగరలాడింది, కొట్టేసిన స్టార్చ్ కాలరు. గుండెనిండా గాలి పీల్చుకున్నాడు.

"అబ్బెబ్బే! ఇందులో అనుకుంది కేముందండి? మనం కట్టుని భార్యగా ప్రేమించి, గౌరవించి గంజి పెట్టించినప్పుడే మనల్ని లోకం అల్లుడుగా చూసుకుంటుంది; ఆదరిస్తుంది. అంత వరకూ ఎందుకు, సార్? ఆమాత్రం 'అడ్రెస్టెడ్' గా ఉండక తప్పదు. సీసా ఇంపోర్టెడ్డైతే చాలు, సరుకు సంగతి పసిగట్టేవా ళ్లెంతమంది, చెప్పండి? అందుచేత మీ రిచ్చే జీతంలో సగం బట్టలకే పెట్టుబడి పెడతాను. మిగత సంగోరులోనూ మా సంసారం గడిచేలా చూడడం మీ వంతు, సార్."

విద్యాసాగర్‌కి అప్పటికి తను మాట్లాడేది 'వాగడమేమో' అన్న అనుమానం వచ్చి ఆగేడు.

"గట్టివాడివే. సరే, చూడు, ఓ సింపుల్‌క్వశ్చన్ వేస్తాను. బి. ఎ. పాసయ్యే పనీ పాటా లేదంటున్నావు కనుక, పాలిటిక్స్ అవీ అడగను. వెరీ సింపుల్ క్వశ్చన్ వేస్తాను. తక్షణం రావాలి సమాధానం. గంటలతరబడి ఆలోచిస్తే కుదరదు."

వ్యవహారం ఇంటిమేట్‌గానే ఉంది, ఫరవాలేదు అనుకున్నాడు. "వెయ్యండి! చెప్పలేననేకంటే, చెప్పలేకపోవడమే మంచిదికదండి" అన్నాడు హెచ్చరిగ్గా.

"సరే, నిన్న రాత్రి భోంచేశారు కదా, కర్రీ ఏమి చేసుకున్నారు, చెప్పండి? క్విక్!"

"పొటేటో, సర్." ఇంచుమించు అరిచేడు సాగర్.

"ఎక్సలెన్ట్! — అదీ స్మార్ట్‌నెస్ అంటేను. ఐ. ఎ. ఎస్. వంటి పెద్ద పెద్ద గవర్నమెంట్ పోస్టుల కిటువంటివే అడుగుతారయ్యా! కావలసింది రైటా, రాంగా అని కాదు. నిన్న మీ ఇంట్లో కర్రీపొటేటోవో, పొట్లకాయో అని పోలీస్ ఎంక్వైరీ ఏమీ ఉండదు కదా! ఆన్సర్ మట్టుకు క్విక్‌గా చెప్పాలి. ఆఁ, అయితే రేపే జాయినవచ్చు మీరు. సర్టిఫికెట్లూ అవీ పట్టండి. ట్రూ కాపీలు తీయించి హైదరాబాదు పంపిద్దురుగాని — హెడ్డాఫీసుకి. మరి నాకు కొంచెం పని ఉంది, ఊళ్లోకి వెళ్లాలి. ఇక మీరు వెళ్ళచ్చు. మార్నింగ్ నైన్‌కల్లా వచ్చేయండి" అని ఆయన బయటికి వెళ్లిపోయాడు గదిలోంచి.

సాగర్‌కి అనుమానం 'ఈయనకి స్థిరం తప్పిందేమో' అనుకున్నాడే గాని,

... ఓ రోజు పెళ్ళి, సాగర్ చేతిలోంచి పుస్తకం లాక్కుని తన గుండె ల్లోంచి పెన్ను తీసి, బరబరా బరికి ...

తనో ఉద్యోగస్తుణ్ణి అయ్యేనన్న ఫీలింగ్ మట్టుకు రాలేదు. ఏమైతేనేంలే? ఒకందుకు నయం! ఏ టైప్‌రైటర్ ముందో కూర్చుని, ఏదీ నీ ప్రజ్ఞ చూపించు అంటే మీసాల భద్రయ్య కూతురి హార్మోనీసంగీతంలా తను గిజ గిజ కొట్టుకొనేవాడు! క్షణం సేపు సాగర్‌కి వెళ్ళు కొంకర్లు పోయాయి. చాలా గిల్టీగా ఫీలయ్యేడు బయటికి వచ్చేస్తూ.

అప్పుడే క్వీన్‌మేరీస్ వదిలినట్టు న్నారు. అమ్మాయిలు బార్లుబార్లుగా, జానపదనృత్యంలోలా నడుస్తున్నారు. వాళ్లకు వెనకగా నడుస్తున్న సాగర్, మదిలో మన్మథుణ్ణి ప్రార్థించుకుంటూ వాళ్ళని ఓవర్‌టేక్ చేయడం కోసం అడుగులు చురుగ్గా వేసేడు.

* * *

సాగర్ అనుమానించినట్టు వెంకటరత్నంగారనే ఆ ఆసామీకి స్థిరం ఏమాత్రం తప్పిపోలేదు. మరునాడు పొద్దుటే హాజరయిన సాగర్‌ని "కూర్చోవయ్యా" అని కుర్చీ చూపించి ఆయన గదిలో వెళ్ళిపోయారు. సాగర్ కూర్చుని అప్పకానికి, ఆకర్షణకి పెట్టిన ఫిజిక్షైర్లనీ, పడుకోబెట్టే పరుపులు పరిచిన మంచాల్ని చూస్తూ కూర్చున్నాడు. ఇంతలో "మిస్టర్ సాగర్" అన్న కేకకి వెంకటరత్నంగారి ప్రైవేటు రూమ్‌లోకి వెళ్ళేడు.

"అమ్మాయి స్టేషన్‌కి వెళ్ళినట్టుంది. కారు వచ్చేక మీరు యూనివర్సిటీకి వెళ్ళి, మనకి వాటర్‌కలర్స్ బాపతు చెప్పి రావాలి ... ఇంతలో నేను వాళ్లకి ఫోన్ చేస్తాన్లెండి ఇదిగో, డ్రైవర్ వచ్చేశాడే! ఏరా, బండి వచ్చిందా?"

"వచ్చిందండి. అమ్మాయిగారి ఫ్రెండ్సుట, రాలేదండి" అన్నాడు అప్పుడే వచ్చిన డ్రైవరు.

"పోనీలే. ఇంటి దగ్గిర దిగబెట్టే శావా! మెయిల్‌కి వెళతానని గాని అంటేనేంటి?"

"అనలేదండి."

"బతికించింది, ఈయన సాగర్ గారని మన సేల్స్‌మేనేజర్. ఇవాళ నుంచే జేరేరు. తీసుకుని యూనివర్సిటీకి వెళ్ళు. ఫ్రాన్‌చెక్కే గనక, ఇబ్బంది ఉండదు. మీరుపేరు చెప్పి అవసరమైతే నాకు ఫోను చేయమనండి. ఇంతలో నేనే చేస్తాను. వెళ్లిరండి" అని సాగర్ వంక తిరిగి, చెప్పి పంపించేరు.

"చిత్తం!" అనేసి డ్రైవరూ కూడా సాగర్ బయల్దేరేరు.

యూనివర్సిటీనించి వచ్చిన తరవాత, కాల్టెక్స్ వాల్టేర్‌పార్కుకి, ఇంకో రెండు మూడు ఆఫీసులకీ తిరిగి. తిరిగి ఆఫీసుకు వచ్చేసరికి వాలుగైంది సాగర్‌కి. మధ్యాహ్నం భోజనానికి మాడినా పెద్ద బాధనిపించలేదు. కొత్త ఉద్యోగం, కారులో తిరగడంమూలాన్ని ఆకలి తెలియనే లేదు. చేసుకువచ్చిన వ్యవహారాలు విడమరిచి వెంకటరత్నంగారికి చెప్పేసరికి అయిదయింది.

"ఈవేళ కిక సెలవు పుచ్చుకోవోయ్. మధ్యాహ్నం భోజనం చేయలేదనుకుంటాను" అన్నాక, 'పోనీనే ఆ మాత్రం మాట వాలు" అనుకుంటూ బయటికి వచ్చి సిగరెట్ వెలిగించుకుని, రోడ్డు మీద పడ్డాడు సాగర్. ఎదురుగా వస్తున్న జీప్‌లో నించి "మీరు ఎప్పుడూ కనీ వినీ ఎరగని ఆకర్షణలతో, అద్భుతాలతో నిండిన ఇండస్ట్రియల్ ఎగ్జిబిషన్ నేటినుండే ప్రారంభం. ఒక్కసారి దయచేయండి" అన్న పిలుపుకి, మరిక ఆలస్యం చేయక, వెంటనే రిక్షా ఎక్కి ఎగ్జిబిషన్‌లో వాలేడు. నిజంగా పాపం, చాలా జాలేసింది సాగర్‌కి, జీపులో అరుస్తున్నవాళ మీద. 'దేవేంద్రమహోపట్నంలా దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతుంటే అంత చప్పగా తెలుగు కాలెండర్లు అమ్ముకునేవాడికంటే నీరసంగా ఉంది వాళ్ల పిలుపు. రంగు రంగుల లైట్లు, రంగులరాట్నాలు, రకరకాల లాటరీలు, మధ్య మధ్య చిన్న చిన్న పార్కులు, మాట్లాడే బొమ్మలు, ఐస్‌బార్‌లు, వీటి కోసం వచ్చిన పరుగులెత్తుతున్న పసడాలు, జీరాడే చీరలు—అలరించేయను అమ్మాయిలవి, అందమైన భార్యలవి— ఇవన్నీ చెప్పుదూ వేధనలు మైక్‌సోను' అని వినుక్కుంటున్నాడు సాగర్.

ఇంతలో ఓ అరడజను నుంచి సిల్కీ సిక్స్‌టీస్, స్వీట్ సెవెన్‌టీన్స్ చుట్టూ మూగేరు, ఉండీ ఊడే షైట్సుకి రెడ్ క్రాస్ బాడ్జీలు తగిలించుకుని. సాగర్ తేరుకుని తడబడుతూంటే ఓ సిల్కీ చిన్న సంపెంగగుత్తి చేతికిచ్చింది. ఇంకో స్వీటీ డొనేషనని డబ్బా సాగర్ గుండెల మీదికి పెటింది.

'హమ్మయ్య' అనుకుని, "అయితే, ఎంత వేయా లిందులో" అనడిగేడు.

"మీ ఇ. . . ష్ట మొచ్చినంత వెయ్యొచ్చు!" అంది అందులో ఓ గడుసరి పిల్ల.

"అలాగా! అయితే ఓ పే. . . ద్ద పైసాబిళ్ల వేస్తాను!" అని పది పైసల బిళ్ల వేయబోయాడు.

"అదైతే వద్దండి" అని బుంగ మూతి పెట్టి డబ్బా వెనక్కి తీసేసుకుంది. సరే తప్పదనుకుని ఓ అర రూపాయి బిళ్ల తీసి వేసేడు. "థాంక్స్, థాంక్స్" అంటూ, అందరూ డైరెక్షన్ లేని డాన్సు చేసుకుంటూ వెళ్లిపోయారు. సాగర్‌కూడా పరవాలేదు, అర రూపాయికి అరడజను స్వీట్ థాంక్స్' అనుకుంటూ ముందుకు నడిచేడు.

ఏదో సంతృప్తి నవ్వుటి వస్తిటి జల్లులా సాగర్ హృదయాన్ని హాయిగా సేద దీర్చింది. సిగరెట్ కాల్చుకుంటే ఆ సమయంలో విచ్చలవిడిగా ఊహా లోకంలో విహారం చేయవచ్చని కిళ్ళీ కొట్టు పక్కకి తిరిగేడు. ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చిందో తీసిన మొహానికి తగిలి కింద పడింది రెండు నయాపైసల బిళ్ళ! నంగి దాని తీసి తల ఎత్తేసరికి, అప్పుడే అక్కడికి వస్తున్న ఓ అందాల భరిణె బుగ్గకి మరో రెండు పైసల బిళ్ళ తగిలి కింద పడింది. ఆ భరిణె బుగ్గ తడుముకుంటూ "ఇందే, డ్రింక్స్ తాగుదాం! ఈ వెధవగోరిలా గాళ్ల మూలాని వరిగెత్తే లేదా హాంకడదా నేస్తాంది" అని మిగతా బృందాన్ని ఆహ్వానిస్తోంది. సాగర్ కొంచెం. . . ఇంకొంచెం, ఎడంగా జరిగి, ఇక మనస్సాక్షి జరగడం మానేసి, వెలులకు డ్రింకులు అందించే కార్యక్రమంలో, అందాలభరిణె తగిలిస్తున్న మెత్తని చేతి స్పర్శకి ఆనందపారవశ్యంతో సరదాకి డబ్బులో ముఖాలు బదులు కొడుతున్న నక్షిత్రాని చూసినా, ఎటెన్షన్ పెచేయలేకపోయాడు. ఆ భరిణె, వీటి

కింద నాచులా మిసమిసలాడిపోతూంది పైనించి కిందివరకూ. వ్యాకృతులకందని సంగీతంలో—వ్యాకృతులకందని కవిత్వంలో కూడా హృదయాన్ని అంత సుతిమెత్తగా పిండి కళ్ళు చెమర్చేలాగ చేసే సౌందర్యం అది! సాగర్ స్తిమితంలోకి వచ్చేసరికి ఆ బృందం అంతా కదిలి, జైంట్‌వీల్ దగ్గిరికి వెళ్ళిపోయింది.

సిగరెట్ అంటించుకుని, సాగర్ కూడా జైంట్‌వీల్ దగ్గిరికి నడిచేడు. అక్కడికి దగ్గర్లోనే వేసిన బ్రూక్‌బాండ్ వారి గుడారం టీ చప్పరిస్తూ అప్పటికే అంతరిక్షంలోకి అంతర్ధానమై పోతున్న బృందాన్ని చూస్తూ నిల్చున్నాడు. దివినుండి భువికి, భువినుండి దివికి ఊగిసలాడుతున్న జైంట్‌వీల్, అందులో కూర్చున్న వింతైన అనుభూతులకు అమ్మాయిలు కొత్త కేరింతలతో చుట్టూ కింద నుంచుని చూస్తున్న వాళ్ళకో విధమైన అనుభూతిని ప్రసాదిస్తుంది. కొంతసేపు ఇంకా అలాగే చూస్తూ నిల్చుంటే, మెంటల్ డైవర్షన్ తప్ప అర్థం లేని ఆశలు పెంచుకొనే [illegible] వస్తుంది. సాధారణంగా అందంగా ఉండే [illegible] మాత్రం వస్త్రాభరణాలంకృత అమ్మాయిల్ని (అందం అనే పదానికి మన్నికైన [illegible] లేకపోయినా) చూస్తే తప్ప [illegible] మనసు ఊరుకోదు. ఆకాంక్ష వెలిగించి, ఆరిపోకుండా మెరుస్తూంది. అయితే ప్రస్తుతం అటువంటి ఇబ్బందేమీ లేదు తనకి! ఎన్నిసార్లు ఎగ్జిబిషన్‌లో దేవురించినా, ఆ పిల్ల [illegible] లాంటి చూపైనా విసిరి పారేసింది కాదు! 'కాకపోయినా, అంత అప్సరస లాంటి అపరంజి బొమ్మని [illegible] వాళ్ళు ఓ పెద్ద ఫ్రెండు [illegible] ఇరుకిరుగ్గా సమోద్దై [illegible] ఉంటారు!' అనుకుంటూ మిగత స్టాల్స్‌వైపు బయల్దేరేడు.

తొమ్మిదిన్నర కావచ్చింది. పెద్ద పెద్ద సంసారాలు తప్ప, తేలిగ్గా వచ్చిన జంటలు, ఆడుతూ పాడుతూ వచ్చిన యువతీయువకులు అప్పటికే పలచబడిపోయారు. సాగర్‌కూడా గృహోన్ముఖుడై పుస్తకాలషాపు కనిపిస్తే కొంచెం ఏటవాలుగా క్రాస్ చేయబోయాడు 'రాంగ్‌సైడ్'లోనించి. డొక్కలో ఓ పోటు తగిలింది. 'అబ్బ' అనుకుని తిరిగి చూడబోయేప్పటికి, ఇందాకటి [illegible] చిన్నది సరాసరి సరాసరా నడిచిపోతున్నది.

సాగర్‌కి ఇన్‌స్పిరేషన్‌తోబాటు ఫ్లాష్ లాంటి ఆలోచన వచ్చింది. పుస్తకాల కొట్లో బల్లమీద పరిచిఉన్న వాటిలోంచి ఓ చిన్న ఆటోగ్రాఫ్ పుస్తకం అందుకుని కూడాపడ్డాడు ఆ అమ్మాయి వెనక.

డోర్ అన్‌లాక్ చేసి తలుపు తెరిచే అంతలో, "ఆటోగ్రాఫ్ ప్లీజ్" అని ముందు నిలబడ్డాడు.

ఓ కాలు కారులో పెట్టి, పోనీ ఫ్లైల్ని ఓసారి తుపారించి, అదీ తెలివిగల లక్షణం! అన్నట్టు ఓ పోజు పెట్టి, సాగర్ చేతిలోంచి పుస్తకాన్ని లాక్కుని, తన గుండెల్లోంచి పెన్ తీసి, బదులుగా బతికి సాగర్ చేతిలో పెట్టింది పుస్తకాన్ని—అంతా కలిసి ఓ అరక్షణం [illegible]. అయితే ఆ అరక్షణాన్ని వృథా చెయ్యలేదు సాగరం! మీగడ లాంటి మిసమిసలాడే మెడని, ఫుల్‌వాయిల్ జాకెట్లోనించే తెగిపోతానని బెదిరిస్తున్న "బ్రా" టేప్‌ని కెమేరా కళ్ళలో క్లిక్ మనిపించేడు.

అమ్మాయి కారు స్టార్ట్ చేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది. వెనకనుంచి చూస్తున్న సాగర్ కారు మోడలు, నంబరు చూసి ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోలేక, పాతాళానికి కుంగిపోలేక భూమిమీద మిగిలిపోయాడు, 'వెంకటరత్నంగారిదాటరా!' అనుకుంటూ. చేతిలో ఆటోగ్రాఫ్ చూసేడు. 'మిస్ జమునట! మిస్సెమున! మిజరబుల్! ఆడది అందగత్తెనని గుర్తించి ప్రవర్తించిందంటే, దటీజ్ వుమన్!' ఆటోగ్రాఫ్ పుస్తకం మడిచి జేబులో పెట్టేసుకున్నాడు. అయినా ఇంత అందాన్ని తనెప్పుడూ చూడలేదు. ఒప్పుకోక తప్పదు. 'మాట మాత్రం అయినా అన్నారు కాదు వెంకటరత్నంగారు' అని వొత్తుకుంటూ ఎగ్జిబిషన్ బయటికి నడిచేడు.

అంతమాత్రంచేత వెంకటరత్నంగారింటి చుట్టూ 'అపోలో' 8—లా తిరిగే ప్రయత్నం ఏమీ చేయలేదు. జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడు, తన కెమేరా కళ్ళతో క్లిక్ మనిపించిన నెగెటివ్—మామూలు కళ్ళతో ఫొటో ప్రింట్ తీసి ఆ అమ్మాయి అందాన్ని చూసి ఆస్వాదిస్తున్నాడు. మిగతా స్పేస్‌లో తన పని తను చేసుకుంటూ వెంకటరత్నం గారిని మాత్రం తెగ ఇంప్రెస్ చేసి పారేస్తున్నాడు.

ఆ వేళ అక్కడ మామూలుగానే ఆఫీస్‌కి వచ్చి, వెంకటరత్నంగారి 'పి' రూమ్‌లోకి వెళ్ళేసరికి, వెంకటరత్నంగారు, పుత్రికారత్నము పేపరొకళ్ళూ, పుస్తకమొకళ్ళూ చదివేస్తున్న ఇద్దరూ తలలు పైకెత్తి మళ్ళీ దించేసుకున్నారు. ఇదీ మంచిదే అని సగం చదివి వదిలేసిన నవల దొరికినట్టు, ఆ అమ్మాయి తాలూకు మిగత అందాల్ని చదువుతున్నాడు సాగర్, ఎలాగా ముఖాలకి పేపరు, పుస్తకం అడ్డున్నాయిగా అని.

"అమ్మాయికి కారు కావాలటయ్యా."

ఆఖరికి వెంకటరత్నంగారే అన్నారు.

'పాపం! మీ కెంత ఇబ్బంది వచ్చిందండీ!' అన్న చూపొకటి విసిరి అమ్మాయి వంక చూసేడు. పాపం! ఆ అమ్మాయి చదువేమిటో, లోకమేమిటో—అంతే! తలైనా ఎత్తింది కాదు.

"డ్రైవర్‌గాడు దొరలాగ రాలేనని ఫోన్ చేశాడు. ఈవిడగారికి మన ప్రాణాల కోసం అన్నట్టు ఇవాళే యూనివర్సిటీ ఓపెనింగు. డివిజనల్ ఆఫీసుకి మధ్యాహ్నం వెళ్ళాగాని, ఇక్కాసెరవ అనుకుంటే అనుకుంటాడు మరి..." వెంకటరత్నంగారు స్వపరదూషణ చేస్తున్నారు.

"కావాలంటే ఆయన్ని అక్కడ డ్రాప్ చేస్తామ, నాన్నా" అంటూంది ఆ అమ్మాయి. 'హాసినీ! ముద్దుల తనయకామాత్రం అభిమానం ఉంది తండ్రి అంటే' అనుకున్నాడు సాగర్, తనకి కలగబోయే పక్కపక్కన కూర్చునే అదృష్టాన్ని తలుచుకుని.

"తిరిగి రావటం?" వెంకటరత్నంగారి శంక! సాగర్‌కి కడుపులో గుద్దినట్టయింది. ఏమైతేఅయింది, ఇక రంగంలోకి దూకక తప్పదు!

"నాకూ డ్రైవింగ్ వచ్చండి. తరుచు మన కారు నేనే డ్రైవ్ చేస్తూంటాను." నసుగుతూనే నిజం బయటపెట్టేడు.

"అదెప్పటినించి? లైసెన్సుందా !" తుళ్ళిపడ్డట్టు అడిగేరు వెంకటరత్నంగారు, ఇరవై వేల రూపాయల కారుని, దానికున్న ఇన్సూరెన్సు లావాదేవీని దృష్టిలో పెట్టుకుని.

"ఉందండి. లెర్నింగ్ లైసెన్సు." నమిలేసేడు 'లెర్నింగ్' అన్న మాటని.

"సరేలే, అయితే వెళ్ళండి. నాకే హైదరాబాదు ట్రంక్‌కాల్ వచ్చి నానదు, రాకా నానదు! లేకపోతే నేనే డ్రైవ్ చేద్దును. ఊఁ వెళ్ళండి మరి, పదవుతుంది. మళ్ళీ నిన్ను దిగబెట్టి అతనీ మూల ఇంజనీరాఫీసుకి రావాలి!" అని హడావిడి పెట్టేక ఇద్దరూ బయటపడ్డారు.

కారులో కూర్చోబోయేముందు 'నేను ఫలానా అని తెలిసేనన్న మాట!' అన్న చూపొకటి చూసింది ఆ అమ్మాయి.

'లేదు, తల్లీ, లేదు! అపార్థం చేసుకోకు. నేను భరించలేను' అన్న చూపొకటి సమాధానంగా చూసి, సాగర్ కారు స్టార్ట్ చేసేడు. కదిలిన కారులోకి చల్లని గాలి వచ్చి, ఇద్దరికీ చిన్న మత్తులాంటిది కలిగించింది. అది యౌవనం తాలూకు కమ్మని సువాసన.

పుస్తకాలు వెనక సీట్లోకి గిరవాటేస్తూ, "అనవసరంగా తిట్లు తినిపించేరు—డ్రైవింగ్ వచ్చికూడాను!" అన్నదా అమ్మాయి.

అమ్మాయి గారాబానికి, చనువుకీ, కాన్వెంట్ ఎడ్యుకేషన్‌కి మెచ్చుకున్న సాగర్, అందులో ఉన్న సాఫ్ట్‌నెస్‌కి ఆశ్చర్యపోయాడు. కొంత ధైర్యంకూడా వచ్చింది.

"భలేవారండి మీరు, జమునగారూ! అప్పుడే మీరు నన్ను. . ." చమత్కరించబోయాడు సాగర్.

"నా పేరు రాజ్యలక్ష్మి." కస్సుమంది అమ్మాయి.

"మరి మీరు...ఆటోగ్రాఫ్. . ." అమాయకత్వం నటించేడు.

"అప్పటివరకూ మీరంతా కాదావడి అరుస్తున్నారుగా ఆ పేరు పెట్టి. ." ఉడుకుమోత్తనం వచ్చింది అమ్మాయికి.

"ఛీ! ఛీ! నే నలా ఏమీ అరవలేదే. ఎవరో ఫూల్స్ అరిచి ఉంటారు."

"ఫూల్స్ అయినా, కాకపోయినా నన్నంతా అలానే పిల్చేవాళ్ళు మా కాలేజీలో!" అంతలోనే అహం దెబ్బ తిన్నది.

"అందుకనే వాళ్ళని ఫూల్స్ అన్నాను. జమున మీలా ఉంటుందనవలసింది" అని సాగర్ ఎఫెక్ట్స్ కోసం తల తిప్పి అమ్మాయి వంక చూసేడు.

ఎర్రబడిన బుగ్గలతో [illegible] బులుపులోనికే చూపుకి సాగర్ సూటి

నమ్రత

నమ్రత ఒక ఆభరణమే కాదు. సద్గుణానికి కవచం కూడా.

— ఎడిసన్

* * *

ఒకసారి అంతర్థానమైన నమ్రతకు తిరిగి రావటం తెలియదు.

— సిసెరో

గులాబీల బుట్టలో పడింది.

పది రోజులైంది. పదిహేను రోజులైంది. డ్రైవర్‌గారు రాలేదు. ఏ రోజు కారోజు వాడు వచ్చి తన గులాబీల బుట్ట ఎక్కడ తన్నేస్తాడోనని సాగర్ భయపడు తూనే ఉన్నాడు. ఆ రోజున వెంకటరత్నం గారే "ఇక వీడు రాడయ్యా. డ్రైవర్ వాంటెడ్ బోర్డు పెట్టించు" అన్నారు.

సాగర్‌లో ఆందోళన బయలుదేరింది. ఏదో అస్త్రం అడ్డు వేస్తేనే కాని తన పూలబాటలో ముళ్లకంపలు తప్పవు.

"మన కిప్పు డొచ్చిన ఇబ్బందేమిటండీ! అసలు మనకి డ్రైవరు వేస్టే కాదు, ఎక్స్పెన్సివ్! వా డున్నాడంటే వాడికి జీతంకాక, అసేసర్ల ఆబ్లిగేషన్స్‌తో పెట్రోలు దండుగ! ఈ పది రోజులూ చూడండి ప్రాణం సుఖంగా ఉంది. డ్రైవర్ రాలేదనేసుకున్నాము, ఎవరు కారు కావాలని ఫోను చేసినా! మీకు డ్రైవింగ్ వచ్చు; మీ అమ్మాయిగారికి వచ్చు; నాకు వచ్చు. పదేళ్ల కుర్రాణ్ణి చూసి పెట్టేసుకుంటే క్లీనర్‌గా రోజుకో సారి వాడే కారు కడిగేసి పోతుంటాడు." అని సాగర్ అస్త్రం.

"సరే! చూద్దాంలే. నువ్వు ముందు విశ్వవిద్యాలయం వెళ్లి, నాలుగు లోపల పనైపోయేటట్టు ప్రయత్నించు. లేకపోతే అమ్మాయికి లేటవుతుంది" అన్న వెంకటరత్నంగారి మీద అస్త్ర ప్రభావం పనిచేసినట్టే కనిపించింది సాగర్‌కి. 'మీ అమ్మాయికి కారు లేటవనిస్తానా' అని మనసులో అను కుంటూ, కారు తీసుకుని గుమ్మంలో నుంచి బయల్దేరేడు.

రాను రాను తన మీద తనకే కాన్ఫిడెన్స్ పెరిగిపోతూంది సాగర్‌కి. కాని సాగర్ వ్యవహారమేమిటో అర్థం కావటం లేదు ప్రపంచానికి. 'ఈ గోధుమ వన్నె చిన్నవానికి, సాగర్‌కి ఏమిటీ షికార్లు?' అని కుర్రకారు తరంవాళ్లు, ఒక్క తరం ముందువాళ్లు 'పిడికి ఫియట్ కారెక్కడిదా! నిన్న, మొన్నటివరకూ రోడ్లమ్మట తిరిగేవాడికి' అని బుర్రలు పాడుచేసుకుంటున్నారు. ఇంకా నయం, సాగర్‌కి జ్యోస్యం చెప్పిన పంతులు చూస్తే, ఐదు నిమిషాల్లో అపార్థం చేసుకుని, 'మన మాటేమిటి'ని గుండెల మీద కూచుండును!

ఇన్ని రాద్ధాంతాలకీ కారణం, విద్యా సాగర్ అతి సామాన్యుడనీ, అల్పుడనీ, అంటే కేవలం బ్రతుకు బయటపెట్టు కుంటేనేగాని బ్రతకలేడనీ, తెచ్చుకునే జీతపురాళ్లే జీవనరథానికి ఇరుసు అని అందరికీ తెలుసు. విద్యాసాగర్ తండ్రిగారు కూడా కలెక్టర్ గిరి అయితే వేశారేగాని, తిరా మిగిల్చిపోయింది తాతలనాటి కొంప మాత్రమే! తన కొడుకు మరిచిపోయే అంత బ్యాంక్ అకౌంట్‌గాని, సెటిల్మెంట్ కాని ఏమీ ఏర్పాటు చేయలేదు. అందు చేత మరిచిపోతే పెరిగిపోయిన గడ్డంలా, పెరిగిపోయిన ప్రతిష్ఠ, పలుకుబడీ ఆయన తోగానే, కావాలని మందులు వాడినా రాలిపోయిన బట్టతలలాగ, రాలిపోయినాయి. సాగర్ బోడిడిగ్రీతో నడిరోడ్డుమీద మిగిలేడు. 'పాపం! ఒకప్పుడు కలెక్టరుగా రబ్బాయి' అన్న సానుభూతితోను, ఈవడించుకున్నట్టు ఇంటిమీద వచ్చే అద్దెతోను, సాగర్‌కి కాళీ జేబులతోను భోజనం లేని రోజుల్ని, తల్లికి పట్టుకున్న రోగానికి 'వైద్య నైవేద్యం' పెట్టలేనిదైన్యాన్ని కొనుక్కోక తప్పింది కాదు. అయినా సాగర్ జీవితాన్ని ఆప్టిమిస్ట్ దృష్టితోనే తీసుకున్నాడు.

* * *

డిటెక్టివ్ చదువుకుంటున్న తండ్రికి ఎదురుగా కూర్చుంది రాజ్యలక్ష్మి వచ్చి.

బయట వరండాలో ఒళ్లంతా చెవులు చేసుకుని, కాలుగాలిన పిల్లిలా తిరుగుతున్నాడు సాగర్!

"ఏమమ్మా, ఏమిటి సంగతి!" అనడి గేరు వెంకటరత్నంగారు కూతుర్ని, పుస్తకంలోంచి తల ఎత్తకుండానే.

"సాగర్ గారిని తీసుకుని సినిమాకి వెళ్తున్నా న్నాన్నా!" అంది రాజ్యలక్ష్మి. సాగర్‌కి గుండె దడదడమంది.

"వెళ్లండి."

"డాక్టర్‌గా రలామా వస్తారుగా— మీతో హస్కేయ్యడానికి. ఆయన కారులో మీరు ఇంటికి వెళ్లిపొండి!"

"ఊం" కొట్టేశారు వెంకట రత్నంగారు. ఆయ నప్పు డెక్కడో కోర్టు హాల్లో కూర్చుని ఉన్నారు.

'సాగరూ, రాజ్యలక్ష్మి బహుశా ఇంటర్వెల్లో కూల్‌డ్రింక్స్ సేవిస్తూ ఉంటారు.' వెంకటరత్నంగారు చదువు తున్న డిటెక్టివ్ అంతు చూసేసి, లేచి వరండాలోకి వచ్చేరు. అక్కడ కుర్రాడు కునుకుపాట్లు పడుతున్నాడు.

"సాగర్‌గారెక్కడ? వెళ్లిపోయారా?" అనడిగేరు వెంకటరత్నంగారు.

"అమ్మాయిగారు వచ్చి ఆయన్ని సినిమాకి తీసుకువెళ్లారు గదండీ!" అన్నాడు వా డాశ్చర్యంగా.

"అదా సంగతి? ఎవరో ఫ్రెండ్స్‌తో అనుకున్నాను" అనుకుని, "నువ్వెళ్లి, ఎందుకులే, తలుపులు వేసెయ్! డాక్టర్ దగ్గిరికి వెళ్లి ఆయన కారులో ఇంటికి పోతాను!" అని కొట్టు కట్టించేసి రిక్షా చేసుకుని బయలుదేరేరు వెంకట రత్నంగారు, కూతురి సినిమా ప్రోగ్రామ్ గురించేకొంచెం తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూ.

రాత్రి అంతా తీపి కలలు కన్న సాగర్‌కి తెల్లవారడం చేదుగా అనిపిం చింది. తయారయి ఆఫీస్ చేరేసరికి కొంచెం ఆలస్యమే అయింది. వీధిలో అప్పటికే ఉంచబడిన "సేల్స్‌మేనేజర్—కమ్—క్లర్క్" బోర్డు కనబడి, ఏదో పీడ కౌగిలించుకున్నట్టు భయం ఆవరిం చింది. చాలా గిల్టీగానే లోపలికి వెళ్లేడు. వెంకటరత్నంగారు లేరు. కుర్రాణ్ణి "ఏరా, అయ్యగారు ఇంకా రాలేదా!" అనడిగేడు.

"వచ్చేరు, సార్. అమ్మాయిగారిని బడికి తీసుకువెళ్లేరు." దాంతో సాగర్‌ని ఆవరించుకున్న పీడ ఇంకా చిక్కబడి నిలువెల్లా జడత్వం దాపురించినట్టు యింది.

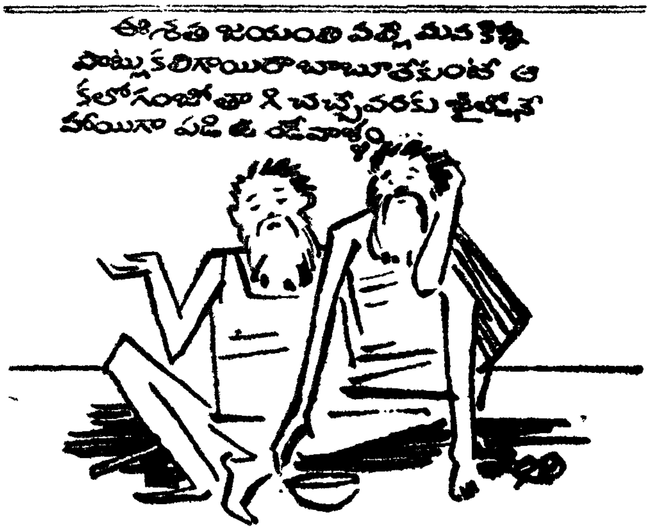

చాలా సేపటికి వెంకటరత్నంగారు వచ్చేరు. అలిసిపోయినట్టు కనిపిస్తూన్నా నవ్వుతూనే పలకరించేరు సాగర్‌ని. ఆ తరవాత మిగతా రోజంతా మామూలు గానే గడిచిపోయింది. సాగర్ మట్టుకు రోజూ అంత స్వేచ్ఛగా ఉండలేక పోయేడు. తనలో మొలకెత్తిన 'అందు కేనా?' అన్న ఒక్క సందేహానికి కాని, 'అయి ఉండదు' అన్న పవాంక్ష ధైర్యానికి కాని వెంకటరత్నంగారి దగ్గర్నుంచి సమాధానం దొరకలేదు. మరునాడు కూడా వెంకటరత్నంగారే కూతుర్ని యూనివర్సిటీదగ్గిర దిగబెట్టేక, 'ఫరవా లేదు, ఈ మాత్రానికి నా బ్లడ్‌ప్రెషరేమీ ఎక్కువవదు' అన్న ధైర్యం వచ్చి, తనే ప్రొద్దుటా, సాయంత్రం యూనివర్సిటీ ట్రిప్స్ వేసేయడానికి నిర్ణయించుకున్నారు; వేసేస్తున్నారు.

పదిహేను రోజులు గడిచిపోయి నాయి. రాజ్యలక్ష్మి మరి కనిపించలేదు సాగర్‌కి. తనలో ఏదో తనకు మించిన కాళీ ఏర్పడిపోతున్నట్టు అనిపిస్తూంది. అయినప్పటికీ రాజ్యలక్ష్మిని రహస్యం గానో, యాదృచ్ఛికంగానో కలుసుకోలేక పోయేడు. పోనీ, ఆవిడగారైనా ఏదో మిషమీద ఆఫీసుకు రావచ్చుగా! ఏమిటో తన భ్రమగాని, వెంకటరత్నంగారు బ్రేకు ఎంత కాజువల్‌గా వేశారో, ఆవిడ కూడా అంత కాజువల్ కంపెనీగా తీసు కుంటే తనని? ఆయన కూతురేగా! ఆవిడ దృష్టిలో ఏ ధర్మందంల్లో, దిళీవులో దోబూచులాడుతున్నారేమో? పాపం! అంత ఘోరమైంది కాదు రాజ్యలక్ష్మి. ఆటువంటిదైతే, ఆ పేళ సినిమాహాల్లో ఆదేపనిగా వాగుతుంటే, వెనక సీట్లో వాళ్లు వినుక్కుంటున్నారు. . . ఆవిడ వచ్చినంత ఇబ్బందయింది "[illegible]" టువ సినిమాకి వస్తేను,బాబూ" అన్నారు. టక్కున "అయితే ఫ్లాంటే [illegible], నీకు జీవితాంతం తప్పదేమో!" అంది. తను అనే మాటల్ని పోరాట [illegible], ఒళ్లంతా చెవులు చేసుకు విని, [illegible] పోయాడు సినిమా అయిపోయే [illegible] ఆదో ప్రేమప్రమాణం కింద [illegible]. అంత బరువైన మాటల్ని అంత తేలిగ్గా అనేయడమూ, అన్నట్టు మరిచిపోవడమూ ఆవిడకి అలవాటేమో. [illegible], "అమాయకుడా! నీ జీవితాంతం నీకు మా దగ్గర ఉద్యోగం తప్పదు! నువ్వు నాకు కారు తోలడం, రమ్యతగానే కూడా సినిమాకి వచ్చి— నా [illegible] తప్పదూ" అనేమో!

ఈ ఆలోచన వచ్చినంత [illegible] బెంగ, భయం పుట్టుకువచ్చి సాగరాన

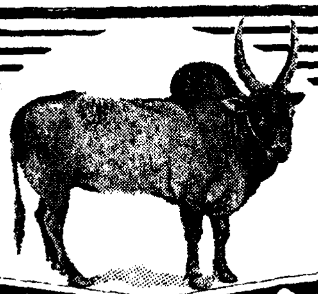
చాంపియన్
(REGD)
బనీయన్‌లు
చాంపియన్ నిట్‌గ్ కంపెనీ, పో. బా. నెంబర్ 256, తిరుపూర్-2

1. పోలియో

2. పక్షవాతము—ముఖము, కంఠము, నడుము, కాలు, చెయ్యి, శరీరము సగభాగము లేక శరీరము యావత్తు.
3. కండరముల అపకరము
4. మానసిక దుగ్మత
5. చెవి, కన్ను, మాట సంబంధపు దోషములు
6. జీర్ణ, జటిల వ్యాధులు

రోగులు కవిరాజ్ ఓంప్రకాశ్, ఎం. ఏ., భిషగాచార్య ధన్వంతరి, రిజిస్టర్డ్ ప్రాక్టీషనర్, ఢిల్లీ, ని దిగువచోట్ల సంప్రదించ వచ్చును:
హైదరాబాద్: 9—12—1969, ఉ. 10 గం. నుంచి సా. 3 గం. వరకు, తాజ్‌మహల్ హోటల్, కింగ్ కోఠి రోడ్డు, ఫోన్: 35591.
విజయవాడ : 10—12—1969, ఉ. 8 గం. నుంచి మ. 2 గం. వరకు, మోడరన్ కేఫ్, గవర్నరుపేట, ఫోన్ : 3532.
విశాఖపట్నం : 11—12—1969, ఉ. 8 గం. నుంచి మ. 1 గం. వరకు, రోజ్ లాండ్ బోర్డింగ్ అండ్ లాడ్జింగ్, మెయిన్ రోడ్డు, ఫోన్: 3440.
భువనేశ్వర్ : 12—12—1969, ఉ. 9 గం. నుంచి మ. 2 గం. వరకు, హోటల్ పుష్పక్, పుష్పక్ పాక్, ఫోన్: 1525.
కలకత్తా : 13—12—1969, ఉ. 9 గం. నుంచి మ. 12 గం. వరకు, మ. 2 గం. నుంచి సా. 4 గం. వరకు, ప్రాఫ్వే హోటల్, పి. 34, మిషన్‌రో ఎక్స్టెన్షన్, ఫోన్: 23—4219.
ధన్‌బాద్ : 14—12—1969, మ. 12 గం. నుంచి సా. 4 గం. వరకు, ఎవరెస్ట్ హోటల్, నయాబజార్, ఫోన్: 2738.

సంప్రతింపు రుసుము: రు. 21/—., చికిత్స ఖర్చులు: అదనము.

ARYAVARTA POLIO ASHRAM
ARYAVARTA BHAWAN
79-E, KIRTI NAGAR, NEW DELHI-15.
Phone: 584344, 585635. Grams: "Poliocure"

బ్రాంచి: హెల్త్ పాలెస్, 95, యశ్వంత్ ప్లేస్, అశోకా హోటల్ దగ్గర, చాణక్యపురి, న్యూఢిల్లీ.
పై వ్యాధులను గురించిన "Poliomyelitis and Ayurveda" అను సచిత్ర ప్రచురణ వెల : రు. 8—50 ఇంగ్లీషు, రు. 8—00 హిందీ, పోస్టేజి రు. 1/70.

Polio & Myopathy: Re. 1/-, Health: Re. 1/-.
సంప్రతింపులు ఇంగ్లీషు లేక హిందీలో మాత్రమే.

తలనెప్పి సెలవుతో, యూనివర్సిటీలో రాజ్యలక్ష్మిని కలుసుకునే నిర్ణయాన్ని మార్చుకున్నాడు.

మరునాడు మామూలుగా ఆఫీస్‌కి హాజరయ్యేడు. సీటులో వాంటెడ్ బోర్డు కనిపించలేదు. ఆఫీసురూమ్‌లో ఎవరో కొత్త అతను కూర్చుని ఉన్నాడు. ఎవరి తాలూకు అనడిగితే, ఇప్పటి వరకూ సీటులో ఉన్న బోర్డు తాలూకు అని చెప్పేడు. అంతేకాకుండా ఆ వేళనుంచే తన స్థానంలో అతను పనిచేయబోతున్నానని చెప్పేడు.

సాగర్‌కి ఒళ్ళు మండిపోయింది. వెంటనే "మీకు డ్రైవింగ్ వచ్చునా!" అన్నాడు గుర్రెర్రజేసి, కొత్తతన్ని. అతను "రాదండి. . ." అన్నాక, కొంత చప్పబడి, 'పోతే, పోనీ ఉద్యోగం పోయినా. . .' అని పంతృప్తి పడ్డాడు, తన నప్పుడే వెంకటరత్నంగారు ఇంటికి పంపేసినట్టు రూఢి చేసుకుని.

కాని వెంకటరత్నంగారు వస్తూనే చాలా హాయిగా కనిపించేరు సాగర్‌కి. పైగా "చూడు, సాగర్, నీకు ట్రెయినింగ్ ఆర్డర్స్ వచ్చేయి ఫోనులో. రేపే బయలుదేరి హైదరాబాద్ వెళ్ళాలి. మన కొత్త గుమాస్తాగారికి కాస్త వాలు గాఫీసులూ ఇవాళే చూపించేసిరా" అన్నారు మంచి హుషారుగా.

సాగర్‌కి అప్పటికిగాని వెంకటరత్నంగారి హైమైండెడ్‌నెస్ బోధపడింది కాదు, ఏదో తనని ఉద్యోగంలోవించి ఊడపీకేస్తాడనుకున్నాడేకాని!అలా పీకేస్తే మరునాటినించే తన కూతురుకూడా తిరిగితే? అందుకే తనకీ అండమాన్స్‌లో గవర్నర్ పొజిషన్! 'నాలితో గోడలు కట్టగలవయ్యా, మహానుభావా' అని మెచ్చుకోక తప్పింది గాదు వెంకటరత్నంగారిని సాగర్.

కొత్త అతనికి నాలుగైదు ఆఫీసులు చూపించేసి, వర్కంతా అప్పజేటుగా అతనికి బోధపరిచి వెంకటరత్నంగారిచ్చిన ట్రెయినింగ్‌ఆర్డరూ, ఆ నెల జీతం, ట్రావెలింగ్ ఎక్స్‌ప్రెస్ కింద మరో రెండు వందలూ పుచ్చుకుని బయట పడేసరికి బాగా చీకటి పడింది.

బయటపడ్డ సాగర్‌కి తిన్నగా ఇంటికి వెళ్ళడానికి బుద్ధి పుట్టడం లేదు. వెళ్ళినా అక్కడ మట్టుకు ఏముంది? తీయని ఊహాలు, బంగారు కలలు తనతో ఇంటికికూడా రావడం మానేశాయిగా! ఈ మధ్య వెళ్ళేముందు ఒక్కసారి రాజా కనిపిస్తే బావుణ్ణు. ఎక్కడ? ఏ సినిమాకైనా వెళ్ళిందేమో! న్యూ రిలీజ్‌లు లేవున్నాయి! న్యూ రిలీజ్‌లు అన్ని

మొదటి ఆట వదిలే వరకూ తిరిగేడు. నిరాశే ఎదురైంది. పది దగ్గిరవుతూంది. పూర్ణాటాకీస్ దగ్గిర నిల్చున్నాడు, అదింకా వదల్లేదని. అలా నిల్చుంటే కిందటిసారి పూర్ణాలో మేట్నీకి తనూ, రాజా రావటం గుర్తుకి వచ్చింది. ఆ వేళ తను కావాలనే మరీ స్పష్టంగా ప్రవర్తించేడు.

"మనం ఇలా సినిమాలూ, షైర్లూ కొడుతుంటే అందరూ ఏమనుకుంటా రంటావు?" అంది రాజ్యలక్ష్మి.

"ఏమనుకుంటారు? పాపం, నువ్వు యూనివర్సిటీలో చదువుకుంటున్నావు, నేను ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నాను అనుకుంటారు" అన్నాడు తను.

"నే ననేది మా నాన్నగారు కాదు! అందరూ— అంటే జనం— ప్రజలు— సొసైటీ!" అరవడం మొదలెట్టింది ఉడుకుమోత్తనంతో.

"వాళ్ళేమనుకుంటారని మనం అనుకుంటామో, అదే అనుకుంటారు" అన్నాడు తను, చచ్చీచెడీ తెలివితేటలన్నీ ఉపయోగించేననుకుంటూ.

"అంతేనా" — వాళ్లకి నీ లాగే జ్ఞానోదయం అంటూ అవదంటావా? అనేసి ఊరుకుంది. ఆవేళ అసలు తనే రాజా మూడ్ చెడగొట్టేడు. లేకపోతే ఇంకా చాలా ఇంటిమేట్‌గా తేలిపోయేదే!

సాగర్ తనని తనే నిందించుకుంటూండగా, సినిమా వదిలేయడం, జనం వెళ్లిపోవడం జరిగిపోయేయి.

సాగర్‌కి నిరాశతో నీరసంకూడా ఆవరించుకుంది. ఎదురుగా ఉన్న "పూర్ణా ఇంటర్నేషనల్"లోకి వెళ్లేడు, కాఫీ తాగి కాసేపు కూర్చోవచ్చుని. కూర్చోగానే బేరర్ వచ్చేడు. సాగర్ కాఫీ ఆర్డరిచ్చేడు.

"హి— హి! ఉండదు, సార్!" అన్నాడు బేరర్ వెధవ నవ్వుతో.

"ఉండదూ? ఉండకపోవడమేమిటి? మరేం ఉంటుంది, సార్" వికారమెత్తింది సాగర్‌కి.

"హి—హ్హి! ఎని స్పిరిట్స్. సార్." మళ్లీ నవ్వేడు బేరర్.

'స్పిరిట్సా!— దయ్యాలా! దెయ్యం పట్టిందనా వీడి ఉద్దేశం?' అని అనేయకుండా అనుకుంటూ, బిత్తరపోతూ చూసేడు సాగర్.

"బ్రాందీ,స్కాచ్..." అంటూన్నాడు బేరర్.

'బతికించేవు' అనుకుంటూ ఉండగానే, అవి రెండూ వెంకటరత్నం గారు వాడే పదార్థాలన్న అనుమానం వచ్చింది సాగర్‌కి. వెంటనే 'ఓ కప్పు వట్టా' అనేయబోయి, "వట్టా" అని ఊరుకున్నాడు.

కేరంత గ్లాసులో గుక్కెడంత దాంతో ప్రత్యక్షమయ్యేడు బేరర్. దాంట్లో మళ్లీ సోడా కొట్టి నిండుగా పోసేడు.

గ్లాసు చేత్తో పట్టుకున్న సాగర్‌కి బితుకు బితుకుగా ఉంది! అయినా 'వెంకటరత్నంగారి చలవ' అనుకుంటూ ఎత్తి ఓ గుక్కెడు తాగేడు. చివ్వుమన్నంత చల్లగా ఉంది. రుచి తెలిసింది గాదు. పసిరిసంపెంగ వాసన. అయోమయం!— ఆ తరవాత లోపల చిన్న పదునైన కోతలా ఫీలయ్యేడు. సిగరెట్ అంటించి ఓ సారి పీల్చేడు. ఆ పీల్పు ఇందాకటి పదునైన కోతని కళ్లలోకి పిల్చుకు వచ్చింది.

గ్లాసు పూర్తి అయ్యేప్పటికి సాగర్‌లో ఇందాకటి గిల్టీనెస్ పోయింది. ఫ్రీగా కూర్చున్నాడు. చిన్న గొంతుతో భానుమతి పాట వినిపిస్తూంది. పలచపలచగా చెమట పడుతూంది. మెడ, చేతులు నేకెడవటం వల్ల, ఫాన్ గాలికి తిమ్మిరెక్కుతున్నాయి.

బిల్ ఇచ్చేసి, లేవబోయిన సాగర్‌కి అడుగులు తడబడ్డట్టయింది. ఆ తాగక తూలినా ఒకటే; తూలక తాగినా ఒకటే! తూలి తాగిన తను తాగి తూలకేం జేస్తాడు! అయినా రోడ్డు ఊగిసలాడేలా నడవటం అంత మంచిది కాదు! పోలీసులకి భయపడే అగత్యం లేకపోయినా, పక్కన నడిచే ప్రతివాడికీ జంకవలసిన బాధ్యత తన కింకా పోలేదు! రిక్షా మంచిది.

వెలకడగా నడుస్తున్న రిక్షామీద నించి అంత త్వరగా దిగ బుద్ధి వేసింది కాదు. ఇంటి సందు మలుపు వచ్చినా తిన్నగా పోనిచ్చి పాత లైట్‌హౌస్ మీద నించి బీచ్‌రోడ్డుమీదుగా పోనియ్యమన్నాడు. రిక్షా కుదుపులకి, వాడిచ్చిన స్కాచ్‌సోడా ఒళ్లంతా సర్దుకుని మజా కొంచెం మోతాదు మీరింది. సముద్రం నిండా నీళ్లు కనిపించకపోయినా, ఆకాశం నిండా చంద్రుళ్లు కనిపిస్తున్నారు.

బీచ్ పేవ్‌మెంటు దగ్గిర నిల్చున్న బీటుపోలీసు లిద్దరిమీద రెండు కుక్కలు మొరుగుతున్నాయి. సాగర్‌కి నవ్వు వచ్చింది. ఒకళ్లది ఉద్యోగధర్మం; మరొకళ్లది విధ్యుక్తధర్మం! ప్రభుత్వం— ప్రజలు! మొత్తం అంతా కలిసి సముద్రాన్ని కాపలా కాస్తున్నారు!

రిక్షా దిగి, గుమ్మంలో అడుగు పెడుతున్న సాగర్‌కి లైట్లింకా వెలుగుతున్నట్టూ, తిండి తిప్పలూ లేకుండా తన కోసం ఎదురుచూస్తున్న తల్లి అవగాహన అయ్యేసరికి గుండె పిండుకున్నట్టయింది. సహించకపోయినా తల్లితోబాటు భోజనానికి కూర్చున్నాడు.

* * *

నిద్రపట్టని తెల్లవార్లూ తల మున్కలుగా ఆలోచించి, 'వెంకటరత్నం గారి ఉద్యోగం ఆయన ముఖాన్నే కొట్టేసి అయినా, తన ఊరు విడవకుండా రాజ్యలక్ష్మిని చూస్తూ అయినా తన ప్రాణం తను కాపాడుకోవా' లన్న నిర్ణయం తెల్లవారుఝామున పట్టిన గంట నిద్రతోను తారుమారైంది.

ఉండి లేనితనాన్ని ఎందుకు తెచ్చుకోవాలని, ఉన్నా లేకపోయినతనాన్ని తెచ్చుకున్న మేనమామ ఇంట్లో ఉండటానికి ఒప్పుకుని, తల్లిని తీసుకుని హైదరాబాదు బయులుదేరేడు సాగర్.

ట్రెయిన్ విశాఖపట్నం స్టేషన్ వదలగానే 'పనిలోపని, మామయ్యనిఏదైనా సంబంధం చూడమంటానురా!" అని సంబరపడింది సాగర్ తల్లి.

సాగర్ మండిపడ్డాడు. "అటువంటి పిచ్చిపన్లేమీ చెయ్యక, ఉన్న ఒక్క సుభద్రనీ బావమరిదికి ముడిపెట్టేసేడు. నన్నిక దేశంమీద పిల్లలతో ఉద్ధరిస్తాడు."

"దానికి వాడేం చేస్తాడు! మీ అత్తయ్య పడనివ్వకకాని — వాడి కుండేది, పాపం!"

"అత్తయ్య కాదు పడనివ్వంది. మన కున్న ఐశ్వర్యం. సర్లెద్దూ, అసలే నా మనసేమీ బాగులేదు. అటువంటి ప్రోగ్రామ్ లేమీ పెట్టకు ఇంతలో" అని ఓ బండరాయి లాంటి ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టేసేడు, తల్లి ఉబలాటానికి.

తనని కాకపోయినా, తల్లిని చూచైనా మామయ్య అంత ఆనందించటంతో సాగర్‌కి కొంత ఆశ్చర్యపడక తప్పింది కాదు. అంతేకాదు, మరో వారం రోజుల్లో తను ఆశ్చర్యపడవలసిన విషయాలు చాలా గమనించేసేడు. అందులో ముఖ్యమైనది, ఏదో తనను కున్నట్టు మామయ్య తనకంటే ఓ మాదిరి పెద్దవాడు మాత్రమేకాదు—తనో రిడిక్యులస్ కంపారిజన్! అంతవరకూ ఎందుకు? వెంకటరత్నం గారికంటే గూడా గొప్పవాడే అని అనిపించి కొంచెం గర్వంకూడా పడ్డాడు. ఇక రెండోది, అత్తయ్య తను నిలవలేనంత ఆప్యాయత, అభిమానం, చనువు చూపిస్తూంది. వచ్చిన మరునాడే అనుకుంటాను — "ఏమయ్యా, అల్లుడూ, నీ కో మంచి శుభవార్త అట్టేపెట్టేను— చెబితే ఏమిటి బహుమానం?" అంది.

ఏమిటని అడగడానికికూడా తను భయపడ్డాడు ఆ వేళ. 'ఇప్పుడు కొంచెం చనువుగానే ఉండగలుగుతున్నాడు కనక, రేపో మాపో అడగాలి' అనుకుంటూ ఉండగానే రెండు నెలలు గడిచిపోయాయి. బోలెడంత చనువు క్రెడిట్‌లోకి వచ్చేసింది అత్తయ్య దగ్గిర.

ఇప్పుడు శుభవార్త కోసం సాగర్ కూడాబడి తిరగడం, ఆవిడ అదిగో, ఇదిగో అని ఊరించడం తప్పింది సంగతి మాత్రం తేల్చింది గాదు. సాగర్‌కి ఒకో సారి చిరాకుకూడా వచ్చేది, వెంకటరత్నం గారిలో లాగానే ఆవిడలోనూ ఉన్న రాజకీయ లక్షణానికి. "కాలంతో కందకాలూ తవ్వగలరు. కలిసి వస్తే కాటి మీదే కోటలూ కట్టగలరు" అని దాని స్వభావం.

ఆ వేళ సాగర్, అరుబయట లాన్‌లో కూర్చుని చుక్కల్ని, చందమామని చూస్తున్నాడు. ఇంతలో సాగర్ మామయ్యా, అత్తయ్యా కాబు విడి లోపలికి వస్తున్నారు. ఏ డిన్నర్‌కుంచో' అనుకుంటూ సాగర్ లేవబోయేడు.

"కూర్చోరా! ఎక్కడికీ వెళ్లకేం? ఇంట్లో బాగులేదా?" అంటూ ఇంకో కుర్చీలో కూర్చున్నాడు సాగర్ మామయ్య.

"లవ్ సిక్కేమో!" అంటూంది సాగర్ అత్తయ్య.

"మా అమ్మేదీ, దాంతో మాట్లాడాలి! రేపు వైజాగ్ వెళుతున్నాము. నువ్వుకూడా ఉండు, ఎందుకైనా మంచిది. ఇంతలో నేను డ్రెస్ మార్చుకు వస్తాను" అని కుర్చీలోంచి లేచి ఆయన మేడమీదికి వెళ్లేడు.

"శుభవార్తయ్యా!—" అంటూ కవ్వించే నవ్వుతో సాగర్ అత్తయ్యకూడా పైకి వెళ్లింది.

తిరిగి అందరూ హాల్లోకి వచ్చేరు. తలో కుర్చీలోనూ కూర్చున్నారు. విషయం ఎలా ప్రస్తావించాలో తెలిక

(తరువాయి 71 వ పేజీలో)

ధనం

వెదజల్లనిదే అంతగా ఉపయోగపడని ఎరువు వంటిది ధనం.

— బేకన్

డబ్బు

డబ్బునే దైవంగా భావించుకుంటె అది నిన్ను పిశాచంలా పీడిస్తుంది.

— ఫీల్డింగ్

సాగర్ మామయ్య, అది చూసి ఆనందిద్దామని సాగర్ అత్తయ్య, అసలు విషయమేమిటో తెలీక సాగర్ తల్లి, తెలుస్తూన్నట్టే ఉన్న సస్పెన్స్‌లో సాగర్ ఉండగా నాలుగైదు నిమిషాలు నిశ్శబ్దం నిలిగింది.

"ఆయన రేపు నైజాగ్ వెళుతున్నారు!" సాగర్ అత్తయ్యే చివరికి నిశ్శబ్దానికి చిన్న గండి పెట్టింది.

"ఆఁ! అదే, రేపు నేను నైజాగ్ వెళుతున్నాను. అక్కడ మన వాళ్ళే పెద్ద చుట్టరికం ఏమీ లేదనుకో. నాకు బాగా స్నేహితుడూ, ఉన్నవాడూ! ఒక్కర్తే కూతురు. పిల్ల బావుంటుంది. ఎవర్నైనా— ఆదే, ఏదైనా సంబంధం చూడమని రాస్తూ ఉండేవాడు ఆ మధ్య. ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా వెంటనే చూపెయ్యమని పతాయించినట్టు వారాని కో ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాడు. మన సాగర్‌గాడి విషయం నువ్వేం చేద్దామనుకుంటున్నావు?— ఏరా, ఏమిటంటావు!" అని ప్రవాహంలా చెప్పేసి, సాగర్ వంక తిరిగేడు, పాపం, నువ్వు కూడా చెట్టంత వాడివయ్యేవు అన్నట్టు సాభిప్రాయంగా.

"వాణ్ణే అడగరా!" అంటూంది సాగర్ తల్లి.

"పిల్ల చాలా బావుంటుం దబ్బాయ్!— ఇంకా యూనివర్సిటీలో ఏదో చదువుతూందిట. ఆమధ్య ఒకసారి హైదరాబాదు వచ్చి మనింట్లోనే ఉంది రెండు రోజులు. ఆయ నేదో బిజినెస్ చేస్తున్నారు, వదినా. వీరువాలూ ఎపి ఏజన్సీ అట. ఒకర్తే కూతురు. కారూ అదీ ఉంది. పెద్ద మేడా..."

ఈసారి ప్రవాహానికి సాగర్ ఆనందసాగరంలో ఆఖరి బుడగ వేస్తూ మునిగిపోయాడు.

* * *

అలా బుడగలేస్తూ మునిగిపోయిన సాగర్ తిరిగి వారం రోజుల తరవాత తేలేసరికి వెంకటరత్నంగారి గదిలోనే నిల్చునున్నాడు.

"ఏమయ్యా! అనవసరంగా నా బ్లడ్‌ప్రెషర్ ఎక్కువ చేసేవు! అప్పట్లోనే మీ మామయ్యని, మీ మామయ్యని చెపితే, నా కీ బాధ లేకపోనే!" అంటున్నారు వెంకటరత్నంగారు.

"ఆయన పరువుకూడా తీయడ మెందుకనండి" అనేసి నాలిక కరుచుకున్నాడు సాగర్.

"సరేలే, రేపు మా మదర్‌తో ఓ సారి మాట్లాడాలి. ఇదిగో, తాళాలు. యూనివర్సిటీకి వెళ్ళు, అమ్మాయి చూస్తూంటుంది, కారుకోసం! ఈ వారం రోజులనించీ డ్రైవ్ చేస్తూంటే ఆయాసం వస్తూంది."

శిలలు పూచిన పూలు
ఫొటో— వి. సూరపు రాజు (రాజమండ్రి)

సేల్స్‌మానేజర్...

(15 వ పేజీతరువాయి)

కారు తాళాలు తీసుకుని బయటికి వస్తున్న సాగర్‌ని "అన్నట్టు, ఇదిగో, ఇది నీకు హైదరాబాదు అర్జంటుగా పంపమని వచ్చిన ఉత్తరం!—" పిలిచి కవరొకటి సాగర్ చేతిలో పెట్టేరు వెంకటరత్నం గారు.

బయటికి వచ్చి, కవరు విప్పి చూసిన సాగర్ నిర్ఘాంతపోయాడు.

"డియర్ సాగర్,

ఆ వేళ మన సినీమాప్రోగ్రామ్ తరవాత నాన్నగారు నాతో చాలా ముభావంగా ఉంటున్నారు. అంతేకాకుండా, అంతకుముందుకూడా మనిద్దరమూ సినీమాల్లో కనిపిస్తే చూసినవాళ్ళు చెప్పినట్టు డాక్టరుగారు చెప్పేరట. అందుచేత నన్ను ఆఫీసుకి రాకుండా చేయడమేకాకుండా, చదువుకికూడా స్వస్తి చెప్పించేలా ఉన్నారు. నాకూ దిక్కుదిక్కుమంటూ కూర్చుని నాన్నగారితో యూనివర్సిటీకి వెళ్ళడం బాధగానే ఉంది. రేపు ఆఫీస్ మానేసి యూనివర్సిటీకి రా. నీతో మాట్లాడాలి. లైబ్రరీలో ఉంటాను. నువ్విచ్చే ధైర్యాన్ని బట్టి ఇద్దరం వెళ్ళి నాన్నమీద పడదాం. తప్పనిసరిగా మెత్తబడిపోతారు! తప్పకుండా రావాలి. ఎదురుచూస్తుంటాను."

సంతకం లేకపోయినా ఫరవాలేదు, అంత ఉత్తరం చివర. ఎంత బాధ పడిందో, పాపం, రాజా తను రాకపోయే సరికి!

వెంకటరత్నంగారిమీద కోపం తెచ్చుకోబోయి వెంటనే జాలిపడ్డాడు! అంత మంచివార్త కొన్నాళ్ళు దాచేసినా, తిరిగి పాపం, ఆయన చేతులతోనే ఇవ్వవలసి వచ్చింది! ఐరనీ ఆఫ్ ఫేట్!

ఉత్తరం మడిచేసి, జేబులో పెట్టుకుని లేవబోయిన సాగర్‌కి, మూల నున్న "వాంటెడ్ సేల్స్ మేనేజర్— కమ్—క్లర్క్" అన్న బోర్డు కనిపించింది. తన జీవితానికి "రాజా"బాట వేసింది అదే. ఇటువంటి సమయంలో దాన్ని తన హృదయపూర్వకంగా, ఘనంగా సన్మానించాలి.

దాన్ని బయటికి తీయించి, క్లర్క్ అన్న మాట చెరిపేసి, స్వయంగా "వాంటెడ్ సేల్స్‌మేనేజర్— కమ్— సన్‌ఇన్‌లా" అని వ్రాసి తలుపు తీస్తే ఎదురుగా కనిపించేలా వెంకటరత్నంగారి గదిముందు పెట్టించి, కారు తీసుకుని బయల్దేరేడు యూనివర్సిటీకి, 'ఫరవాలేదు తన స్టేటస్‌కి. ఆయన్ని ఆమాత్రం డెలిబరేట్‌గా జోక్ చెయ్యచ్చు" అనుకుంటూ. ★